



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

1

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 22 กรกฎาคม – 4 สิงหาคม 2569

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตก และฝนตกหนักบาง พื้นที่	กระเจี๊ยบเขียว	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	แมลงหีขาวยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณ ใบ และเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น บูโพรเฟซิน 25% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาด
	พืชตระกูลแตง (เช่น แตงกวา แตงร้าน แตงโม แตงไทย เมล่อน แคนตาลูป ชูเกี๊ยะ ฟักทอง ฟักเขียว ฟักแม้ว มะระจีน และบวบ)	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. เพลี้ยไฟฝ้าย	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยทำลายส่วนต่าง ๆ ของ พืช โดยใช้ปากที่เป็นแทง (stylet) เขี่ย เนื้อเยื่อพืชให้เข้า แล้วดูดน้ำเลี้ยงจากเซลล์ พืช ทำให้บริเวณใบที่ถูกทำลายมีรอยแผลสี น้ำตาล ใบแห้ง การทำลายของเพลี้ยไฟต่อ ส่วนเจริญของพืช ทำให้ยอด ดอก ตาอ่อน ไม่เจริญเติบโต หากเป็นระยะพืชขาดน้ำแล้ว ไม่ทำการแก้ไขป้องกันกำจัด จะทำให้พืช ตายได้	พ่นสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 15 - 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไฮแอนด์ทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 - 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 - 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมามิกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเมซีเฟน 24% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟี นาเพอร์ 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร **** พ่นสารเมื่อพบเพลี้ยไฟมากกว่า 5 ตัวต่อยอด พ่นซ้ำ ตามความจำเป็น ควรพ่นสารแบบสลับกลุ่มสารตาม กลไกการออกฤทธิ์ ทุกรอบ 14 วัน โดยพ่นสารแต่ละ กลุ่มไม่เกิน 3 ครั้งต่อรอบ



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

2

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. ดั้วเต่าแดงแดง	จะทำลายยอดโดยแทะกัดกินใบ หากการ ระบาดรุนแรง อาจทำให้ต้นพืชตระกูลแตง ชะงักการทอดยอดได้ มักพบระบาดในแปลง ที่มีวัชพืชหนาแน่น ทั้งนี้เพราะตัวอ่อนอาศัย กัดกินรากพืช จึงมักเป็นปัญหาในแหล่งปลูก พืชตระกูลแตงใหม่บริเวณรอบ ๆ ที่ไม่มีการ ไถพรวนและปราบวัชพืชเพียงพอ พบ ระบาดแทบทุกฤดู โดยเฉพาะในช่วงที่พืชเริ่ม แตกใบจริง	1. วิธีกล การจับทำลายด้วยมือจะช่วยลดการระบาดได้ โดย หมั่นดูแปลงในเวลาเช้า (แดดยังไม่จัด) และภายหลังเก็บเกี่ยว ผลผลิตเสร็จ ควรถอนทำลายต้นทิ้ง เพื่อมิให้เป็นแหล่งสะสม ของตัวเต่าแดงแดงต่อไป 2. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลเฟนไพเรต 16% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟู แรน 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตรหรือ แลมป์ ดาไฮฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาร์คาร์บ 15% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
			3. โรคใบด่าง (เชื้อไวรัส สกุล <i>Tospovirus</i>)	อาการที่พบมีทั้งอาการใบด่างเหลือง หรือใบ ด่างสลับกับจุดสีเหลืองเข้มเป็นวง ใบยอดบิด เบี้ยวผิดปกติ ผิวใบขรุขระ และใบลดรูป ผลมี ขนาดเล็กและผิดปกติ	1. กำจัดวัชพืชในแปลง และรอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ เพื่อลดแหล่งสะสมเชื้อไวรัส และแมลงพาหะ 2. ตรวจแปลงปลูกสม่ำเสมอ หากพบต้นที่แสดง อาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดิน นอกแปลงทันที 3. อุปกรณ์การเกษตร เมื่อใช้กับต้นที่เป็นโรค ควรทำ ความสะอาดก่อนนำไปใช้ใหม่ 4. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัด โดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยกำจัด เพลี้ยไฟ ซึ่งเป็นแมลงพาหะนำโรค โดยพ่นสารฆ่า แมลง เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 15 - 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

3

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					10% OD อัตรา 30 - 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 - 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีซีเฟน 24% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟินาเพอร์ 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 5. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ พืชตระกูลแตง พืชตระกูลถั่ว มะเขือเทศ มะเขือยาว ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งา กะเพราขาว ตำลึง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย ทานตะวัน ลำโพง และขี้กาขาว เป็นต้น ไกล่แปลงปลูกที่เป็นโรค 6. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชหมุนเวียนชนิดอื่น ที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เพื่อตัดวงจรของโรค
	มะเขือเปราะ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. แมลงหวี่ขาว ยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ และเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสสาเหตุ โรคใบหงิก เหลืองมะเขือ ทำให้ผลผลิตลดลง	1. ก่อนการย้ายปลูก รong กันหลุมปลูกด้วยสารฆ่าแมลง ไดโนทีฟูแรน 1% G อัตรา 2 กรัมต่อหลุม สามารถควบคุมการเข้าทำลายของแมลงหวี่ขาวได้ประมาณ 45 วัน (เมื่อใส่สารลงในหลุมแล้วให้โรยดินกลบสารบาง ๆ ก่อนทำการย้ายกล้าลงหลุม เพื่อป้องกันรากพืชสัมผัสสารโดยตรง ซึ่งอาจทำให้เกิดความเป็นพิษต่อพืชได้) 2. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น บิวโทรเฟ



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

4

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ชิน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอนิคามิต 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเตตระแมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไฮแอนด์รานิไลโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทริน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำมันปิโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นสารทุก 5 วัน 2 - 3 ครั้งติดต่อกัน เมื่อพบการระบาด
			2. โรคใบหงิก เหลืองมะเขือ (เชื้อไวรัส <i>Tomato yellow leaf curl virus</i> (TYLCV))	ใบยอดและใบอ่อนหดย่นหงิกมีสีเหลือง ขอบใบม้วนงอ ใบมีอาการด่างสีเขียวเข้ม สลับเขียวอ่อนหรือเหลือง ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือไม่ติดผลหรือติดผลน้อยมาก ผลจะบิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กผิดปกติ	1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. คัดเลือกกล้ามะเขือที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้ง สาบกา กะเม็ง หนุ่ยย่าง กระทกรก ลำไผ่ โทงเทง และซีกาขาว 4. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที 5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารฆ่าแมลงหริ้วขาวยาสูบซึ่งเป็นพาหะนำโรค เช่น บูโพรเพซิน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอนิคามิต 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

5

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ลิตร หรือ สไปโรเตตระแมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทริน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำมันปิโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ พืชตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ พริก ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งา กะเพราขาว ตำลึง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น ใกล้เคียงปลูกมะเขือ 7. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกมะเขือซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค
	พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ และ ส้มเขียวหวาน)	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	โรคแคงเกอร์ (เชื้อแบคทีเรีย <i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>citri</i>)	<u>อาการบนใบ</u> เริ่มแรกเป็นแผลจุดน้ำ ต่อมาจะขยายใหญ่เป็นแผลจุดนูนสีเหลืองอ่อน ลักษณะฟูคล้ายฟองน้ำ จากนั้นเนื้อเยื่อแผลจะแห้ง มีสีน้ำตาลเข้ม ตรงกลางแผลยุบตัว ขอบแผลยกตัวขึ้นบริเวณรอบ ๆ แผลปรากฏสีเหลืองล้อมรอบ พบอาการของโรคได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังใบ โดยเห็นชัดที่ด้านหลังใบ นอกจากนี้ยังพบอาการของโรคได้บนก้านใบ ทำให้ใบเหลืองร่วงก่อนกำหนด <u>อาการบนกิ่ง</u> ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่	1. ควรเลือกกิ่งพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรค หรือไม่นำกิ่งพันธุ์จากต้นที่เป็นโรคไปปลูก และใช้กิ่งพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 2. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการโรคตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค และเก็บเศษพืชที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช กลุ่มสารประกอบทองแดง เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวบัสออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 -



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

6

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ไม่มีวงสีเหลืองล้อมรอบแผล ต่อมาแผลจะ แตก แข็ง เป็นสีน้ำตาล ขยายรอบกิ่ง หรือ ตามความยาวกิ่ง รูปร่างแผลไม่แน่นอน <u>อาการบนผล</u> ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่จะเกิดเป็นแผลเดี่ยว ๆ มีลักษณะกลมฝัง ลึกลงไปในผิว แผลจะขยายเป็นสะเก็ดใหญ่ รูปร่างไม่แน่นอน มีวงสีเหลืองล้อมรอบ บางครั้งพบผลปริแตกตามรอยแผล หากเกิด โรคในระยะผลอ่อนจะทำให้ผลผลิตไม่ได้ คุณภาพ และถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผล ร่วง	15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 15 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน จำนวน 2 - 3 ครั้ง 3. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรค ไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาด เครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 4. กำจัดหนอนซอนใบ โดยเฉพาะช่วงที่พืชแตกใบ อ่อน เนื่องจากกรอทำลายของหนอนซอนใบเป็น ช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช และช่วย ส่งเสริมให้อาการโรคลุกลามอย่างรวดเร็ว โดยพ่นด้วย สารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิโนฟอส 50% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ปีโตรเลียม ออยล์ 83.9% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลไทอะนินดิน 16% SG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมี ทอกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น เมื่อพบหนอนซอนใบลงทำลายเกิน 50 เปอร์เซ็นต์ ของยอดที่สำรวจ โดยสำรวจแปลงละ 10 ต้น ต้นละ 5 ยอด



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

7

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ทุเรียน	ผลแก่ - เก็บเกี่ยว	1. โรคผลเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora palmivora</i>)	เริ่มแรกเกิดจุดแผลขนาดเล็กสีน้ำตาลดำบน ผล จุดแผลจะขยายใหญ่ลุกลามมากขึ้นตาม การสุกของผล ในสภาพที่มีความชื้นสูงอาจ พบเส้นใยสีขาวของเชื้อราสาเหตุโรคบนแผล พบอาการโรคได้ตั้งแต่ผลที่ยังอยู่บนต้น ซึ่งถ้า อาการรุนแรงมากผลจะเน่าร่วงหล่นก่อน กำหนด โรคผลเน่าพบได้ตั้งแต่ระยะผลอ่อน แต่ส่วนใหญ่มักพบในผลช่วง 1 เดือนก่อน เก็บเกี่ยวจนกระทั่งเก็บเกี่ยว และระหว่าง การบ่มผลให้สุก	1. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ ตัดผลที่เป็นโรค และเก็บผล เน่าที่ร่วงหล่นนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 1 - 2 ครั้ง ทุก 7 - 10 วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย 15 วัน 2. ไม่ นำเครื่องมือ ตัดแต่ง ที่ ใช้ กับ ต้น เป็น โรค ไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อน นำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 3. ในแปลงปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคผลเน่า สูง เนื่องจากมีต้นที่เป็นโรครากเน่าและโคนเน่าใน แปลงมาก และมีฝนตกชุกหรือมีความชื้นสูงในช่วงที่ ทุเรียนใกล้เก็บเกี่ยวผล เชื้อสาเหตุโรคอาจจะติดไป กับผลได้โดยยังไม่แสดงอาการ ดังนั้น การเก็บเกี่ยว ผลต้องระมัดระวังไม่ให้ผลสัมผัสกับดิน หรือปูพื้นดินที่ จะวางผลด้วยวัสดุหรือกระสอบที่สะอาด เพื่อลด โอกาสที่ผลจะสัมผัสกับดินซึ่งมีเชื้อสาเหตุโรค และการ ขนย้ายควรระมัดระวังไม่ให้เกิดบาดแผลที่ผล **** โรคผลเน่า เกิดจากเชื้อสาเหตุชนิดเดียวกับโรค รากเน่าและโคนเน่า ดังนั้นเพื่อให้การป้องกันกำจัด โรคได้ผลดี ควรทำการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคน เน่าไปพร้อมกัน



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

8

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. เพลี้ยไฟพริก	ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยใช้ปากเขี่ยและดูดกินน้ำเลี้ยงส่วนอ่อนต่าง ๆ ของพืช มีผลทำให้ใบอ่อนหรือยอดอ่อนชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น ใบโค้ง แห้งหงิกงอ และไหม้ การทำลายในช่วงดอก ทำให้ดอกแห้ง ดอกและก้านดอกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล แคระแกร็น และร่วงได้ และในช่วงผลอ่อน ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต หนามเป็นแผลและเกิดอาการปลายหนามแห้ง ผลไม่สมบูรณ์และแคระแกร็น เพลี้ยไฟจะระบาดรุนแรงในช่วงแล้ง ระหว่างเดือนธันวาคม – พฤษภาคม ซึ่งตรงกับระยะที่ต้นทุเรียนออกดอกติดผล เพลี้ยไฟมีอาหารอย่างอุดมสมบูรณ์ สามารถเพิ่มปริมาณได้มาก	1. สำรวจการระบาดของเพลี้ยไฟในระยะแตกใบอ่อน ดอก และผลอ่อน หากพบเพลี้ยไฟระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง 2. เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรง ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยมากกว่า 1 ตัวต่อยอด ช่อหรือผล และไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำติดต่อกันหลายครั้ง เพราะทำให้เพลี้ยไฟสร้างความต้านทานได้
			3. เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน ทำให้ใบอ่อนเป็นจุดสีเหลือง ไม่เจริญเติบโต เมื่อระบาดมาก ๆ ทำให้ใบหงิกงอ หากเข้าทำลายในช่วงที่ใบอ่อนยังเล็กมากและยังไม่คลี่ออกจะทำให้ใบแห้งและร่วง ตัวอ่อนของเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียนจะขับสารเหนียวสีขาวออกมาปกคลุมใบทุเรียน เป็นสาเหตุทำให้เกิดเชื้อราตามบริเวณที่สารชนิดนี้ถูกขับออกมา	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 8 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 14.1%/10.6% ZC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

9

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	มะพร้าว	มะพร้าวที่ยังไม่ให้ ผลผลิตและ มะพร้าวที่ให้ ผลผลิตแล้ว	1. หนอนหัวดำ มะพร้าว	ระยะหนอนเท่านั้นเข้าทำลายในมะพร้าว โดยเหาะ กินผิวใบบริเวณใต้ทางใบจากนั้นจะถักใยนำมูลที่ ถ่ายออกมาผสมกับเส้นใยที่สร้างขึ้น นำมาสร้างเป็น อุโมงค์คลุมลำตัวยาวตามทางใบบริเวณใต้ทางใบ ตัว หนอนอาศัยอยู่ภายในอุโมงค์ที่สร้างขึ้นและเหาะกิน ผิวใบ โดยทั่วไปหนอนหัวดำมะพร้าวชอบทำลายใบ แก่ หากการทำลายรุนแรงจะพบว่า หนอนหัวดำ มะพร้าวทำลายก้านทางใบ จั่น และผลมะพร้าว ต้น มะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำมะพร้าวลงทำลายทางใบ หลาย ๆ ทาง พบว่าหนอนหัวดำมะพร้าวจะถักใยดึง ใบมะพร้าวมาเรียงติดกันเป็นแพ เมื่อตัวหนอนโต เต็มที่แล้วจะถักใยหุ้มลำตัวอีกครั้ง และเข้าดักแด้ อยู่ภายในอุโมงค์ ดักแด้มีสีน้ำตาลเข้ม ดักแด้เพศผู้ จะมีขนาดเล็กกว่าดักแด้เพศเมียเล็กน้อย ฝีเสื้อ หนอนหัวดำมะพร้าวที่ผสมพันธุ์แล้วจะวางไข่บน เส้นใยที่สร้างเป็นอุโมงค์ หรือซากใบที่ถูกหนอนหัว ดำมะพร้าวลงทำลายแล้ว ตัวหนอนเมื่อฟักออกจาก ไข่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม 1 - 2 วัน ก่อนจะย้ายไป กัดกินใบมะพร้าว จึงมักพบหนอนหัวดำมะพร้าว หลายขนาดกัดกินอยู่ในใบมะพร้าวใบเดียวกัน หาก การทำลายรุนแรงอาจทำให้ต้นมะพร้าวตายได้	กรณีที่พบการระบาดปานกลางและระดับน้อยของหนอนหัว ดำมะพร้าวในพื้นที่ ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ 1. ทำการเขตกรรม โดยการตัดทางใบส่วนที่ถูกหนอนหัวดำ มะพร้าวทำลาย ลงมาย่อยสลาย ฝังกลบ หรือฉมน้ำที่พื้นที่ เพื่อ กำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว ลดจำนวนประชากรของหนอนหัว ดำมะพร้าวได้ง่ายและเร็ว 2. ใช้แบคทีเรียบาซิลลัส ทุริงเจนซิส <i>Bacillus thuringiensis</i> อัตรา 80 - 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทางใบ 5 ลิตรต่อ ต้น ทุก ๆ 7 วัน ติดต่อกัน 3 ครั้ง 3. ปลอ่ยแตนเบียนโกนีโอซัส <i>Gonizus nephantidis</i> ในช่วง เย็นพลบค่ำ อัตรา 200 ตัวต่อไร่ ทุก 7 วัน ติดต่อกัน 4 ครั้ง หรือปลอ่ยแตนเบียนบราโคมีเรีย <i>Brachymeria nephantidis</i> (แตนเบียนดักแด้หนอนหัวดำมะพร้าว) ในช่วงเย็นพลบค่ำ อัตรา 120 ตัวต่อไร่ ทุก 7 วัน ติดต่อกัน 4 ครั้ง กรณีที่พบการระบาดรุนแรง ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรม วิชาการเกษตรอย่างเคร่งครัด ต้นที่สูงน้อยกว่า 4 เมตร 1. การพ่นสารทางใบ ใช้สารฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ สปีโนแซด 12% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร (พืชสูงต่อฝั่ง) หรือ ลูเฟนนูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร (พืชสูงต่อกิ่ง) พ่น 1 - 2 ครั้ง ให้ทั่วทรงพุ่ม จะมี ประสิทธิภาพป้องกันกำจัดได้ประมาณ 2 สัปดาห์ กรณีที่มี



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

10

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					การปล่อยแตนเบียนให้พ่นสารเคมีก่อน ประมาณ 2 สัปดาห์ ค่อยทำการปล่อยแตนเบียน กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของหนอนหัวดำมะพร้าวสามารถ ใช้วิธีนี้ได้ 2. การฉีดสารเคมีเข้าลำต้น โดยเลือกใช้สารเคมี 2 ชนิด ได้แก่ ต้นมะพร้าวความสูง 4 - 12 เมตร ใช้สาร อีมาเมกติน เบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 5 มิลลิลิตรต่อ ต้น หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อต้น ต้นมะพร้าวที่สูงเกิน 12 เมตร ใช้สาร อีมาเมกติน เบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตร ต่อต้น หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อต้น ฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าว โดยใช้ดอกสวน 3 - 4 หุน ฉีดให้ เปียกชุ่ม 45 องศา จำนวน 1 - 2 รู ตำแหน่งของรูอยู่สูงจาก พื้นดินประมาณ 0.5 - 1 เมตร หลังใส่สารใช้ดินน้ำมันติดให้ได้ ขนาดประมาณ 1 ลูกบาศก์นิ้ว อุดตรงรูทันที เพื่อป้องกัน แรงดันที่จะทำให้สารไหลย้อนออกมามีประสิทธิภาพในการ ป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว ได้นาน 90 วัน ไม่แนะนำในมะพร้าวความสูงน้อยกว่า 4 เมตร
			2. แมลงค้ำหนาม มะพร้าว	ทำลายส่วนใบของมะพร้าว โดยทั้งตัวอ่อน และตัวเต็มวัย อาศัยอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ ของมะพร้าว และแทะกินผิวใบ ใบมะพร้าว ที่ถูกทำลายเมื่อใบคลี่กางออกจะมีสีน้ำตาล อ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกัน เป็นเวลานานจะทำให้ยอดของมะพร้าวมีสี	1. วิธีเขตกรรมและวิธีกล ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการ ระบาด 2. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับ แมลงค้ำหนาม เช่น แตนเบียนอะซีโคเดส ฮิสไพ นารัม (<i>Asecodes hispinarum</i>) และ แตนเบียนเต



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

11

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				น้ำตาล เมื่อมองไกล ๆ จะเห็นเป็นสีขาว โพลน ชาวบ้านเรียก “มะพร้าวหัวหงอก”	ตรัสติคัส บรอนทิสปี (<i>Tetrastichus brontispae</i>) มา เลี้ยงขยายเพิ่มปริมาณ และปล่อยทำลายหนอน แมลงค้ำหนามมะพร้าว 3. การใช้สารเคมี กรณีมะพร้าวต้นเล็ก ใช้สารอิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 1 กรัม ละลายน้ำ 1 ลิตรต่อต้น ราดบริเวณยอดและ รอบคอกมะพร้าว หรือ การใช้สารคาร์แทปไฮโดรคลอ ไรด์ 4% GR ใส่ถุงผ้าที่ตัดแปลงคล้ายถุงชา อัตรา 30 กรัมต่อต้น มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงค้ำ หนามมะพร้าวได้นานประมาณ 1 เดือน
			3. โรคใบจุดสีเทา (เชื้อรา <i>Pestalotiopsis palmarum</i>)	อาการเริ่มแรกเกิดจุดเล็ก ๆ บนใบ ต่อมาขยายใหญ่ เป็นแผลสีเทา ขอบแผลสีน้ำตาล มักพบมีสีเหลือง ล้อมรอบ บริเวณแผลพบจุดเล็ก ๆ สีดำซึ่งเป็นส่วน ขยายพันธุ์ของเชื้อสาเหตุโรค หากอาการรุนแรงแผล จะขยายทำให้ใบไหม้ และใบแห้งตาย	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรคตัดส่วนที่ เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก 2. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 75% WP อัตรา 10 – 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
	มังคุด	พัฒนาผล - เก็บผลผลิต	1. โรคใบจุด (เชื้อรา <i>Pestalotiopsis flagisetula</i>)	อาการเริ่มแรกพบจุดแผลขนาดเล็กสีน้ำตาล บนใบ ต่อมาแผลขยายใหญ่ ขนาดและ รูปร่างไม่แน่นอน ขอบแผลมีสีม่วงเข้ม แผลเก่ามีสีน้ำตาลเทา มักพบส่วนขยายพันธุ์ ของเชื้อรา เป็นจุดสีดำ เล็ก ๆ เกิดกระจาย บริเวณแผล หากเกิดโรคบนใบอ่อนจะทำให้	1. ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง และกำจัดวัชพืชรอบโคนต้น เพื่อให้ อากาศถ่ายเทสะดวกเป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อม ไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการ ของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลาย นอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค แล้วพ่น



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

12

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ใบบิดเบี้ยว และไหม้ ถ้าการระบาดของโรครุนแรงมากจะทำให้ใบที่เป็นโรคร่วง อาการบนผล ทำให้เกิดแผลแห้งสีน้ำตาล กระทบต่อคุณภาพของผลมังคุด นอกจากนี้ อาจพบอาการของโรคได้ทั้งกิ่ง ก้าน และ ลำต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต้นกล้า	ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม 50% WP อัตรา 10 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30 - 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน
			2. อาการเนื่อแก้ว และยางไหล	เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระของผล เมื่อได้รับน้ำมากเกินไป มังคุดเกิดอาการเนื่อเป็นสีใส มีลักษณะฉ่ำน้ำอยู่ภายใน หรือพบน้ำยางสีเหลืองไหลอยู่ภายในผล และบางส่วนไหลออกมาภายนอกเห็นเป็นจุด ๆ บนเปลือก ถ้าอาการรุนแรงผิวเปลือกจะมีรอยร้าว	1. ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และเพียงพอตามความต้องการน้ำของมังคุด โดยให้น้ำทุก 3 วัน ในกรณีที่ฝนไม่ตก แต่ถ้าฝนตกหนักควรระบายน้ำออกจากแปลงให้ได้มากที่สุดเพื่อไม่ให้มังคุดได้รับน้ำมากเกินไป 2. บำรุง รักษาต้นมังคุดให้มีความสมบูรณ์
	กาแฟ	พัฒนาผล	1. โรคใบจุดตากบ (เชื้อรา <i>Cercospora coffeicola</i>)	ลักษณะอาการในระยะแรก พบแผลจุดสีน้ำตาลบนใบ ต่อมาแผลจะขยายเป็นวงซ้อนกันหลายชั้น ตรงกลางแผลเปลี่ยนเป็นสีเทาหรือเทาอ่อนหรือสีขาว ขอบแผลมีสีน้ำตาลแดง มักมีวงสีเหลืองล้อมรอบ อาจเห็นส่วนของเชื้อราเป็นจุดเล็ก ๆ สีดำเกิดกระจายอยู่ในบริเวณแผล ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ใบร่วง หากเกิดโรคในระยะติดผล จะพบแผลสีน้ำตาลถึงดำบนผล ต่อมาผลจะเน่า และบางครั้งทำให้ผลสุกก่อนกำหนด หรือผลร่วงก่อนสุก	1. ไม่ปลูกพืชชิดกันเกินไป และจัดร่มเงา เพื่อให้มีความชื้นที่เหมาะสม ทั้งระยะกล้า และในแปลงปลูก เพื่อป้องกันการเกิดโรค 2. ใส่ปุ๋ยบำรุงต้นกาแฟให้แข็งแรง อย่าให้ขาดธาตุไนโตรเจน และโพแทสเซียม เพราะจะทำให้อ่อนแอต่อโรคใบจุดตากบ 3. หมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดแต่งใบ และส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลาย นอกแปลงปลูก หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบโนมิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

13

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				****โรคนี้เกิดได้ทุกระยะการเจริญของพืช แต่จะทำความเสียหายมากในระยะกล้าที่ปลูกในเรือนเพาะชำ	อัตรา 15 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 – 10 วัน โดยพ่นทั่วไปให้ทั่วทั้งต้น
			2. โรคแอนแทรคโนสหรือโรคใบไหม้สีน้ำตาล หรือโรคกิ่งแห้ง หรือโรคผลแห้ง(เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i> , <i>Colletotrichum coffeanum</i>)	<u>อาการที่ใบ</u> : พบได้ทั้งใบอ่อนและใบแก่ ลักษณะเป็นจุดสีน้ำตาล เมื่ออาการรุนแรงแผลจะขยายขนาดเป็นแผลใหญ่ ทำให้ใบแห้งไหม้ทั้งใบ <u>อาการที่กิ่ง</u> : เกิดอาการไหม้บนกิ่งเขียว ทำให้ใบเหลืองและร่วง กิ่งเหี่ยวและแห้งทั้งกิ่ง <u>อาการที่ผล</u> : พบได้ทั้งผลอ่อน และผลแก่ เริ่มแรกผลเป็นจุดสีน้ำตาลเข้ม เมื่ออาการรุนแรงขึ้นจุดจะขยายรวมกันเป็นแผลรูปร่างไม่แน่นอน และเนื้อเยื่อของผลยุบตัว ผลที่เป็นโรคจะหยุดการเจริญ เปลี่ยนเป็นสีดำ แต่ผลยังคงติดอยู่บนกิ่งกาแฟ	1. รักษาระดับร่มเงาให้เหมาะสม เพื่อรักษาระดับความชื้น เป็นการป้องกันการเกิดโรค 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เก็บผล ตัดแต่งกิ่ง ใบ และดอก ที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบโนมิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ควรหยุดพ่นสารเมื่อผลเริ่มแก่จนกระทั่งเก็บเกี่ยว 3. ในระยะติดผลหมั่นสำรวจ และป้องกันกำจัดมอดเจาะผลกาแฟอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมอดเจาะผลจะทำให้เกิดแผล เป็นช่องทางให้เชื้อราเข้าทำลายผลได้มากขึ้น 4. หลังเก็บเกี่ยวผลกาแฟควรตัดแต่งกิ่งและให้ปุ๋ยบำรุงต้น เพื่อให้ต้นกาแฟมีความแข็งแรง
	อ้อย	แตกกอ	แมลงนูนหลวง	ตัวหนอนของแมลงนูนหลวงเข้ากัดกินรากอ้อยเป็นอาหาร อาการเริ่มแรกของอ้อยที่ถูกทำลาย คือ ใบอ้อยมีสีเหลือง ต่อมาใบอ้อยจะแห้งตายมากผิดปกติ ในที่สุดอ้อยจะแห้งตายไปทั้งกอ กออ้อยที่ถูกหนอนเข้าทำลายจะดึงออกมาจากพื้นดินได้ง่าย เนื่องจากราก	ทำการป้องกันกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน ได้แก่ 1. การป้องกันกำจัดด้วยวิธีกล หมั่นสำรวจแปลงอ้อยอย่างสม่ำเสมอ ถ้าพบอาการผิดปกติของต้นอ้อยใบอ้อยมีสีเหลือง แห้งตาย ให้ขุดต้นอ้อยออกดูว่ามีตัวหนอนแมลงนูนหลวงหรือไม่ ถ้ามีให้เก็บตัวหนอนออกมาทำลายนอกแปลงปลูก



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

14

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				อ้อยถูกทำลายหมด การเข้าทำลายอ้อยจะปรากฏเป็นหย่อม ไม่แพร่กระจายไปทั้งไร่ พื้นที่ใดเป็นที่ค่อนข้างลุ่มเมื่อฝนตกมีน้ำขัง แผลงนูนหลวงจะเข้าทำลายน้อย แต่ถ้าอ้อยปลูกในที่ดอน อ้อยจะถูกทำลายมาก อ้อยกอใดที่ถูกหนอนของแมลงนูนหลวงเข้าทำลายเพียงหนึ่งตัวต่อกอจะทำให้อ้อยกอนั้นตายไปทั้งกอ หรือถ้าไม่ตายจะทำให้ผลผลิตของอ้อยลดลงจนเก็บผลผลิตไม่ได้	2. การป้องกันกำจัดด้วยสารเคมี สารฆ่าแมลงที่ใช้ได้ผล คือ ฟิโปรนิล 5% SC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ให้เปิดหน้าดินออกทั้งสองด้านของแถวอ้อย ห่างจากกออ้อยประมาณ 8 นิ้ว แล้วพ่นสารฆ่าแมลงไปตามร่องอ้อยที่เปิดหน้าดินออกเสร็จแล้วเอาดินกลบ หรือใช้เครื่องพ่นต่อ แล้วใช้สารฆ่าแมลงพ่นลงไปนอกรอยพ่นก่อนนั้น
	ถั่วเหลือง	ถั่วเหลืองปลูกใหม่ อายุไม่เกิน 14 วัน	1. โรครากเน่าและลำต้นเน่า (เชื้อรา <i>Sclerotium rolfsii</i>)	ต้นถั่วเหลืองแสดงอาการใบเหลือง เหี่ยว หากอาการรุนแรงจะยืนต้นตาย บริเวณโคนต้นมีแผลสีน้ำตาล และพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรค ลักษณะหยาบสีขาว ต่อมาเส้นใยของเชื้อจะรวมตัวเป็นเม็ดเล็ก ๆ สีขาวแล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มคล้ายเมล็ดผักกาด เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายถั่วเหลืองได้ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. การเตรียมแปลงปลูก ควรไถพรวนดินตากแดด เพื่อฆ่าเชื้อสาเหตุโรคที่อยู่ในดิน เนื่องจากเชื้อสามารถมีชีวิตอยู่ในดินได้นาน 2. ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ก่อนปลูกเพื่อปรับสภาพดิน 3. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี 4. ควรจัดระยะปลูกให้เหมาะสม เพื่อให้โคนต้นโปร่ง แสงแดดส่องถึง ไม่ให้มีความชื้นสูง เหมาะสมต่อการเจริญของเชื้อสาเหตุโรค 5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นเป็นโรค ให้ถอนต้นและขุดดินบริเวณที่พบ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วรดดินในหลุมและบริเวณใกล้เคียง เพื่อป้องกันเชื้อสาเหตุโรคแพร่ไปยังต้นข้างเคียง ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์บอกซิน 75% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลโคลฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร



ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

15

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					หรือ อีไทรไดอะโซล 24% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ อีไทรไดอะโซล + ควินโตซีน 6% + 24% อีซี อัตรา 30-40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดย รดสารทุก 5 วัน อย่างน้อย 2 ครั้ง 6. หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรทำลายซากถั่วเหลือง โดย การไถกลบให้ลึก เพื่อตัดวงจรของเชื้อสาเหตุโรค 7. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค
			2. หนอนแมลงวัน เจาะต้นถั่ว	หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว เข้าทำลาย ถั่วเหลืองตั้งแต่ระยะต้นกล้า เมื่อตัวหนอน ฟักออกมาจากไข่จะซ่อนไข่ตามเส้นใบไปที่ ก้านใบ เพื่อเข้าไปกัดกินเนื้อเยื่อของลำต้นที่ บริเวณไส้กลางลำต้น การเข้าทำลายของ หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว ทำให้ผล ผลิตถั่วเหลืองลดลงมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์	คลุกเมล็ดถั่วเหลืองก่อนปลูกด้วย สารฆ่าแมลง อิมิดา โคลพริด 70% WS อัตรา 2 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ พ่นด้วยสารฆ่าแมลง ฟิโปรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิโนฟอส 50% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน พ่นครั้งแรก เมื่อใบจริงคู่แรกคลี่เต็มที่ หรือ อายุประมาณ 7 - 10 วันหลังออก